

TÜRK DİL KURUMU
Genel Merkez Kurulu
TUTULGASI

Başkan vekili: Genel Sekreter İbrahim Necmi Dilmen

Üyeler : Besim Atalay, Ahmet Cevat Emre, Naim Onat, Refet Ülgen,
Doktor Mehmet Ali Ağakay.

/Başkan Hasan Âli Yücel, Maarif Vekilliğinde meşgul oldu-
ğundan, Kolbaşılarından Hasan Reşit Tankut ile Ali Canip
Yöntem de Ankarada bulunmadıklarından gelememişlerdir./

G Ü N D E M

- 1.- Geçen Toplantı tutulgasının okunup onanması ;
- 2.- Hesap Kontrolörleri raporlarının okunması ve onanması ;
- 3.- Genel Sekreterliğin, Saymanlığın, Kolların önermeleri ;
- 4.- Uzmanlıkların, Büronun ve Kütüphanenin rapor ve dilemeleri ;
- 5.- Gelen kâğıtlar.

KARARLAR

- 1.- Geçen Toplantı tutulgası okundu. İkinci maddenin (d) fıkrasında Naim Onat'ın eseri hakkındaki "bitirilmesine" kelimesi "basılmasına" şeklinde, ve yine aynı tutulganın 3 üncü maddesinin (d) fıkrasında daktilo Bayan Şadiye İlâlan'ın istediği avans hakkındaki "verilme-
mesine" kelimesi de "ikramiye durumu incelenerek ona göre karara
bağlanmasına" yolunda düzeltilerek onandı.
- 2.- Hesap kontrolörlerinin, 1940 malî yılının ilk altı aylık hesapları hakkındaki raporu okunarak kabulüne ve bu hesaplardan dolayı Genel Sekreterlikle Saymanlığın aklanmalarına karar verildi.

3.- Genel Sekreterliğin, Saymanlığın, Kolların önermeleri üzerine konuşuldu.

- a) Yılbaşı ikramiyelerinin verilmesinde, o yıl içinde hizmete yeni girmiş olanların en az altı aydan beri Kurumda çalışmış olmaları şart tutulmasına ve bu ikramiyeyi aldıktan sonra aradan altı ay geçmeden Kurum hizmetinden ayrılanlara ayrılma ikramiyesi verilmemesine karar verildi.
- b) Genel Merkez Kurulu Uzman-Üyesi sıfatıyla aylık almakta olan Bay Ahmet Cevat Emre'ye de bir aylık ölçüsünde yıl başı ikramiyesi verilmesine karar verildi.
- c) Genel Sekreterliğin kitap gereçleri için Alâeddin Kırâlı Basımevi eliyle piyasadan alınmasına emir verdiği altıyüz ayak maroken ve beşyüz metre cilt bezi ile mukavvanın ve ayrıca Kırtasiye Müdürlüğüne ısmarladığı Bristol Karton, samanlı mukavva ve mitel kuşe kâğıdının satın alınması tasdik olundu.
- d) Divanü Lûgat-it-Türk endeksi üzerindeki çalışmalarını için Bay Hüseyin Namık Orkun'a her cildin sahifesi başına yarım lira olarak verilmesi evvelce kararlaştırılmış olan telif hakkından başka, birinci ciltten çıkarılan endeks fişlerinin kontrolü ve başka kaynaklarla karşılaştırılması yolundaki çalışmalarına karşılık olmak ve yine endeks telif hakkına mahsup edilmek üzere kendisine maktuan 150 lira verilmesi kararlaştırıldı.
- e) Saymanlığın önermesi üzerine, Divanü Lûgat çalışmaları ile (ekler-kökler) eserinin hazırlıklarında çalıştırılmak ve 80-100 lira aylık verilmek üzere Saymanın teklif ettiği Bay Nadir Baysun'un muvakkat işyar olarak alınması kabul edildi.
- f) İkinci Kolbaşılığın hazırlıyacağı karşılaştırmalı ekler sözlüğü işlerinde çalışmak üzere Kuruma vereceği çalışma saatlerine göre 80-100 lira aylıkla almanca bilir muvakkat bir işyar alınmasına

ve bir de tasnif ve daktilo işlerinde çalışmak üzere, evvelce muvakkat olarak Kurumda çalışmış ve Kolbaşı tarafından bu işi yapabileceği bildirilmiş olan Bayan Refet Önen'in, kadroda açık olan 75 liralık daktiloluğa üçüncü aşama daktiloluktan tasarruf edilen 20 liranın ilâvesiyle ayda 95 lira almak üzere çalıştırılmasına karar verildi.

- g) Sayman tarafından satın alınması ileri sürülen tercüme edilmiş Kuran tefsirlerinin kurumca satın alınmasına karar verildi.
- h) Kurum binasının darlığı dolayısıyla Terim Kolunun sık sık toplanabilmesi için Üçüncü Kolbaşılık Odasının Birinci Kolbaşılık Odasına nakline karar verilmeden evvel bir kere Üçüncü Kolbaşının mutalâasının alınmasına ve uzman ve işyarların odalarında yapılacak değişimler için Genel Sekretere yetke verilmesine karar verildi.
- 1) Işık söndürme işinde perdelik, çivi vesaire için sarfolunan 147 lira 26 kuruşun sarfı tasdik olundu.
- 3) İkinci Kolbaşılığın raporu okunarak, Sekreter Ferit Develü'nün hazırlamış olduğu "Türk Argosunun Tarih ve Lûgatgesi" adlı eserin tam olarak basılmasına ve telif hakkı olarak sahife başına iki lira ödenmesine karar verildi.

4- Dilergeler üzerine konuşuldu:

- a) Kütüphaneye ciltlettirilmesi önergelenen 16 parça kitabın ciltlettirilmesine karar verildi.
- b) Uzman Doktor Şükrü Akkaya'nın Kurumca basılmasını teklif ettiği Oto Böthling'in Yakut Dili gramerinin mukaaddimesi de tercüme edilmek ve metinde noksanlar varsa ikmal olunmak şartıyla; Kastern'in Koybal ve Karagas gramerinin de bir kere okunduktan ve içinde Kurumun tespit ettiği terimler de gereğince kullanıldıktan sonra basılmasına karar verildi.

110

c) Radlof Lûgati hakkında Soviyetler Birliđi Bilimler Akademisinin durumunu öğrenmek üzere Moskova Büyükelçiliđine yazılması yerinde görüldü.

5- Gelen kâğıtlar okundu:

- a) Maarif Vekilliđinden gönderilen ay adlarının değiştirilmesi hakkındaki teklif okunarak bu hususta evvelce gelmiş olan başka bir teklifle birlikte Terim Koluna havale edilmesi uygun görüldü.
- b) Ebuzziya Basımevinde forması kırk liraya basılmakta olan Yakut Dili Sözlüğü'nün fiyatına zam yapılması teklifi uygun görüldüğünden beher forma başına 7,5 lira daha zam yapılmasına karar verildi.
- c) Prevantoryonda tedavi edilmekte olan Kurum İşyarlarından Bayan Hasene Güngöre, evvelce verilen iki aylık iznin başka yine gönderdiği müessese raporuna göre iki ay daha uzatılmasına karar verildi.
- d) Maarif Vekilliđinden Kutadgu-Biliđ hakkında gelen mektup okundu. Genel Sekreter, Vekilin başkanlığında Profesör Reşit Rahmeti Arat ve Neđriyat Müdüriyle geöen konuşmaları ve bundan sonra burada ve İstanbuldaki görüşmeleri anlattı.

Bunun üzerine, Maarif Matbaasında bulunan Fergana ve Mısır nüshaları fotoğraflerinin Alâeddin Kırıl Basımevine verdirilmesi ve Maarif Matbaasının yaptığı klişelerin bedeli ödenerek bunların da Alâeddin Kırıl Matbaasına devrettirilmesi ve Viyana nüshasının basılmış olan faksimilesinde Profesör Reşit Rahmeti Aratın lüzum göstereceği tebeddüllerin icabına göre yaptırılması ve Profesörün faksimilelere yazacağı birer önsöz ile bunların basımına yapacağı ilmi nezaret için kendisine münasip bir ücret ödenmesi ve transkripsiyon ve tercüme hakkında bir karar verilebilmek üzere Profesörün göndereceği

111 ~~72~~

raporun beklenmesi ve Maarif Vekilliğine de bu esaslar dairesinde ve Kurumun hakkını muhafaza eder yolda cevap yazılması kararlaştırıldı.

Gündemde başka bir şey kalmadığından toplantıya son verildi.

Başkan

Genel Sekreter

Sayman

Üye

Üye

Üye

Üye

Üye

Üye

Aslı Gibidir.

S.Ö.